

azijski sršen

(Vespa velutina)

POVZETEK REVIZIJSKEGA POROČILA UČINKOVITOST VARSTVA PRED INVAZIVNIMI TUJERODNIMI VRSTAMI

16 od 49

vrst s seznama EU je bilo
zaznanih v Sloveniji

2

nova primera,
zaznana med revizijo

od leta 2016

nedokončane in nesprejete
pravne podlage

Računsko sodišče je na **Ministrstvu za okolje in prostor** (v nadaljevanju: MOP) in **Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano** (v nadaljevanju: MKGP) revidiralo učinkovitost varstva pred invazivnimi tujerodnimi vrstami v Republiki Sloveniji v obdobju od 1. 1. 2016 do vključno 1. 6. 2018 (v nadaljevanju: obdobje, na katero se nanaša revizija). Invazivne tujerodne vrste so živali, rastline, glive ali mikroorganizmi, ki ogrožajo ali imajo škodljive vplive na biotsko raznovrstnost. Povzročajo lahko tudi druge vrste škodljivih vplivov, na primer na področju zdravja, infrastrukture, gozdarstva in kmetijstva.

Računsko sodišče je podalo mnenje, da sta bila MOP ter MKGP pri varstvu pred invazivnimi tujerodnimi vrstami **delno učinkovita**.

Kljub temu da preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst že od začetka leta 2015 ureja evropska zakonodaja in da se za navedene aktivnosti porabi vedno več sredstev, v Republiki Sloveniji še niso bile določene pristojnosti in odgovornosti posameznih deležnikov na tem področju. To je po mnenju računskega sodišča tudi glavni razlog, da se varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami ni izvajalo v takšnem obsegu oziroma tako učinkovito, kot bi se lahko.

Ukrepanje zoper invazivne tujerodne vrste je najbolj smiselno v zgodnji fazi naselitve, ko je še najbolj enostavno in finančno sprejemljivo. Med izvajanjem revizije še ni bil vzpostavljen učinkovit sistem zgodnjega odkrivanja invazivnih tujerodnih vrst. Informacije o prisotnosti v okolju se niso zbirale za vse invazivne tujerodne vrste z evropskega seznama. Prav tako niso bile določene pristojnosti in odgovornosti za izvajanje uradnega nadzora nad njihovim namernim vnosom v Evropsko unijo.

Za 13 vrst, ki so bile v obdobju, na katero se nanaša revizija, v Republiki Sloveniji že močno ali omejeno razširjene ali pa so bile zgolj občasno prisotne, so se ukrepi za obvladovanje izvajali nesistematično. Pet vrst je bilo zajetih v okviru obstoječih sistemov upravljanja z divjadjo oziroma ribiškega upravljanja, dve vrsti sta bili zajeti v programe dela javnih zavodov s področja varstva narave oziroma ribištva, za ostale vrste pa so se ukrepi izvajali v okviru posameznih projektov oziroma se posebni ukrepi niso izvajali. Med izvajanjem revizije sta bili v Republiki Sloveniji na novo zaznani dve invazivni tujerodni vrsti z evropskega seznama (rak močvirski škarjar in rastlina kudzu). Na podlagi izvedenih aktivnosti je računsko sodišče v obeh primerih ocenilo, da bi se lahko ukrepi hitre odstranitve izvajali bolj učinkovito, za kar pa bo potrebna jasna določitev pristojnosti in odgovornosti na področju revizije.

Invazivne tujerodne vrste vnaša in širi človek s svojim ravnanjem, zato je ozaveščanje javnosti eno izmed pomembnejših aktivnosti na tem področju. Aktivnosti za ozaveščanje sta izvajala oba revidiranca z objavo gradiv na svetovnem spletu kot tudi s sofinanciranjem projektov, v okviru katerih se je izvajalo tudi ozaveščanje.

Računsko sodišče je obema revidirancema podalo več **priporočil** za izboljšanje učinkovitosti na področju varstva pred invazivnimi tujerodnimi vrstami, odzivnega poročila pa ni zahtevalo, ker je MOP že med revizijskim postopkom pripravilo načrte aktivnosti za izvedbo ustreznih popravljalnih ukrepov.